והא עובר וחיה דכשתי מבעות דמו והא

מטמא לה עובר לחיה אמר רבה שאני עובר

הואיל וסופו לצאת אמר רבא עובר סופו

לצאת מבעת אין סופו לצאת אלא אמר רבא

פומבדיתאי ידעי מעמא דהא מילתא ומנו

רב יוסף דאמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר

שמואל מומאה זו אינה מדברי תורה אלא

מדברי סופרים מאי אינה מדברי תורה אלא

מדברי סופרים דלא תימא אליבא דר' עקיבא

דאמר בעובר במעי אשה ממא אלא אפי' לר'

ישמעאל דאמר עובר במעי אשה מהור גזרו

בה מומאה מדרבנן מאי מעמא שאמר רב

הושעיא גזירה שמא יוציא ולד ראשו חוץ

לפרוזדור אי הכי אשה נמי אשה מרגשת

בעצמה ותימא לה לחיה מרידא מאי ר'

ישמעאל ומאי ר"ע דתניא יוכל אשר יגע על

פני השדה להוציא עובר במעי אשה דברי ר'

ישמעאל ר"ע אומר לרבות גולל ודופק ור' ישמעאל גולל ודופק הלכתא גמירי לה ור"ע

טובר במטי אשה ממא מדאורייתא מנא ליה

אמר ר' אושעיא אמר קרא במת בנפש

איזהו מת שבנפש של אדם הוי אומר זה עובר

שבמעי אשה ור' ישמעאל האי מיבעי ליה

ילרביעית דם הבאה מן המת שמטמאה

שנאמר הנוגע במת בנפש האדם איזהו נפש

של אדם שמטמא הוי אומר זו רביעית דם

ור"ע לטעמיה דאמר אף רביעית דם הבא

משני מתים מטמא באהל ידתניא ר"ע אומר

מנין לרביעית דם הבאה משני מתים

שמשמאה באהל שנא' יועל כל נפשות מת לא

יבא שתי נפשות ושיעור אחד: מתנר' יבהמה

המקשה לילד והוציא עובר את ידו וחתכה

ואח"כ שחט את אמו הכשר מהור ישחט את

אמו ואח"כ חתכה יהבשר מגע נבלה דברי

ר"מ וחכמים אומרים ימגע מרפה שחומה

לח א מיי פכ״ה מהלי טומחת מת הלי״ב: למ ב מיי שם הלכה ח: מג מיי פייב שם הלי טו

ע"ש בכ"מ:

מ"ש ד מיי פ"ד שם הלכה

מא ד מיי פ"ד שם הלכה

מב ה ו מיי פ"ב מהלי

מבה ה טומאה הלכה

שיטה מקובצת

ש אור באן ובאור (1) שמא יוציא ולד ראשו (1) לפודור. נ"ב ע"א: (1) לרביעית דם הבאה מן המת. נ"ב ע"א: המת. נ"ב ע"א: (2) מטמאה דף קד ע"א: (2) מטמאה וטהרה בלועה מיטמאה וושהרה בלועה מיטמאה ואשה בא"ל.

רבינו גרשום

והא עובר וחיה דכשתי מרעות דמו. דעורר רמעי טבעווו ועו. בהמה ויד בהמה שניו שניהן בלועין העובר והיד וקא מטמא עובר הואיל וסופו לצאת ולא מיחזי כבלוע: טומאה זו (אינה מדברי תורה) דמטמאה עובר לחיה [אינה מד"ת]: שמא יוציא זינה כה הן: שכא יוציא ד ראשו חוץ לפרוזדור זוי כילוד: אי הכי אשה נמי. דאי חיישינן ולד א"כ אפי׳ האם נמי תהא טמאה: אשה תהא יודעת: ותימא ליה לחיה. כלומר אמאי אמרי׳ ולד ראשו חוץ לפרוזדור וחימא ליה האח לחיה טמאה החיה עד דתימא לה האת לחיה: להוציא עובר שבמעי אשה. כלומר דאינו על פני השדה: לררות גולל ודותה. גולל מת דופק דפנות שמטמאין . כמת ולא להוציא עובר לטעמיה דאמר אף רביעית דם. דר׳ עקיבא לא בעי ליה להאי קרא: ושיעור א'. כלומר ורביעית אחד. ואח"כ שחט את אמו הבשר טהור. כלומר דאין

:מטמאה מחיים

אע״פ שהוא אב הטומאה אין לו טומאת משא וטבעת טהורה נמי לא מטמאה מחמת אדם טעמא נמי משום דבית הסתרים דאדם לא מטמא אבל בב׳ טבעות דלא שייך בהו בית הסתרים הוה אמינא במסותרים בתוכו ליטמו קמ״ל דטעמא דמתני׳ משום בלוע הוא וחבירו נמי לא מטמא וקשה לפירושו

דבטבעת שנגעה במת הרי הוא כחלל וטומאתה בוקעת ועולה ואפי׳ רלולה תחת אבנים שלא בן מטמא את האדם מכח בית הסתרים ומה שפי' דטבעת טהורה לא מטמאה מחמת אדם משום דבית הסתרים דחדם לח מטמא אטו אם נכנס אדם לאהל המת וכלים או אוכלין בקומטו ה"נ דטהורים דאע"ג דבית הסתרים לאו בת מקבלי טומאה נינהו מ"מ לא הוי כלמיד פתיל דמליל באהל המת הרי טיט דלאו בני קבולי טומאה נינהו ואוכלין שגיבלן בטיט והכניסס לאהל המת טמאים ומה שפירש נמי דחין טומחת משח חלח למי שטומחה באה ממנו הרי מדרם הזב דמטמא במשא וה"נ טבעת שנגעה במת כיון דהויא כחלל לטמא במשא דלטמא במשא לא מהני בית הסתרים כדפי׳ בקונט' ובפ' יולא דופן (נדה דף מב:) נמי אמרי' נבלה בקומטו טמא נהי דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא לכך נראה דטעמא דמתני' משום דבלוע הוא ומ"מ אשמעינן רבה בשני טבעות דממתני׳ לא אשמעינן ליה קי דהא דאע"ג דטומאה בלועה לא מטמאה היינו טהרה בעלמא אבל טהרה הבלועה מיטמאה וכן הא דטהרה הבלועה לא מיטמאה היינו מטומאה דעלמא ולא מטומאה הבלועה עמה ואין לתמוה כיון דבא לאשמועינן כאן בשתי טבעות מאי כשם דהכי פירושו כשם שטומאה בלועה אינה מטמאה את האדם הבולעה אע"פ שנגעה בו כך אינה מטמאה טהרה שאצלה וא"ת מנא לה לרבה הא דטהרה בלועה לא מיטמאה מטומאה שאצלה הא לא אמי מק"ו דצמיד פתיל וי"ל דכולה מלתא דריש רבה מן האוכל את נבלתה מי לא עסקינן דאכל סמוך לשקיעת החמה

וקאמר רחמנא דטהור אפיי לאכול בתרומה ונוגעת בטומאה שבמעיה ואסור לטמאה וא"ת שתי טבעות נמי תנינא בלע טבעת טמאה טובל ואוכל בתרומה ויש לומר דהתם לריך הזיה שלישי ושביעי וכשבא לאכול תרומה כבר יש שבעה ימים שנבלעה והרי היא מסתמא כבר סמוך לנקב וכשבולע תרומה אינה נוגעת בטבעת עד שתבא אללה

מה

מה סמוך לנקב ואז היא כבר מעוכלת: רקרי חיה ועובר רבשתי שבעות דמו. מה שפי׳ בקונטרס אלמא דטומאה בלועה מעמאה וטעמא
סמוך לנקב ואז היא כבר מעוכלת: רקרי חיה ועובר רבשתי שבעות דמו. מה שפי׳ בקונטרס אלמא דטומאה בלועה מעמאה וטעמא
דאשה טהורה משום בית הסתרים וכן פי׳ בסמוך גבי לא תימא מתני׳ ר׳ עקיבא היא וקשה נהי דמגע בית הסתרים לא מעמא י במשא
מעמא אלא צ״ל כדפירשנו דאשה טהורה משום טומאה בלועה היא וחיה הויא כשנות: בזירך שמא יוציא ולד ראשו ובו׳. פי׳
בקונטרס משום דהרי הוא כילוד משמע דדוקא נקט ראשו וכן משמע בפ׳ יולא דופן (נדה דף מב:) גבי יולדת מטמאה בפנים כבחוך דקאמר
כגון שהוליא ולד ראשו חון לפרוזדור כדר׳ אושעיא כו׳ משמע דר׳ אושעיא נקט דוקא ראשו ותימה דאמאי נקט ראשו אפי׳ הוליא ידו
חון לפרוזדור נמי נטמאה החיה שנגעה בו או הסיטה דמו לא טומאה בלועה היא וי״ל דגזירת הכתוב היא דער שיהא כילוד לא מטמאה
כדדריש מעל פני השדה והשתא ניחא הא דלריך ר׳ ישמעאל למדרש טעמא מקרא דטעמיה פשוט דטומאה בלועה היא אלא משום דלא
מטמא בהוליא ידו עד שיהא כילוד ור׳ עקיבא נמי לא פליג אלא בהוליא את ידו וכן משמע דלא חימא אליבא דר״ע משמע דכר״ע אמיל
מתני׳ בפשיטות דטמאה החיה מדברי סופרים דגזרינן כולו במעי אשה אטו הוליא ידו אבל אי ר״ע מטמא טובר במעי אמו אפי׳ לא
מחני׳ בפשיטות דטמאה החיה מדברי סופרים דגזרינן כולו במעי אשה אטו הוליא ידו אבל אי ר״ע מטמא טובר במעי אמו אפי׳ לא
מחלי לחון כלל היכי מתוקמא מתניתא אליביה דחיה טמאה ואשה שהורה:

בולל ורופק. מפורש בפ״ק דכתובות (דף ד: ד״ה עד): שרו נפשות ושיעור אחד. ור׳ ישמעאל סבר דיש אס למסורת ונפשת כתיב בלאמר בסנהדרין בפ״ק (דף ד.) וקשה דתרי קראי ברביעית דס ל״ל במת בנפש יונפש: הוציא עובר את ידו וחתבה ואח״ב שחש את אמו הבשר מהור. דעובר שבפנים אפי׳ מת חשיב כחי דהא קא מהני ליה שחיטת אמו להתירו אף באכילה: והוב שבפנים אפי׳ מת חשיב כחי דהא קא מהני ליה שחיטת אמו להתירו אף באכילה: והוב מות מחיים מטתא היכי שרפה שחושה. בשחיטה עושה ניפול פליגי כדאמר בגמ׳ וקודם שחיטה לכ״ע אדם שנוגע באבר שבחוך טחור דאי מחיים מטתא היכי הוב מהני שחיטה לרבנן להפקיע הטומאה לטהרות ולעיל דקתני הושיע רועה את ידו ונגע בו הרועה טהור אלא להודיעך כחו דר׳ יוסי הגלילי דאפי׳ הכי בטמאה טמא א״נ מודו רבנן בהוליא ידו לחוץ ונגע בו דבטמאה טמא דלענין מה שבפנים הוא דמקשינן טמאה לטהורה ולא לענין מה שבחון:

והא עובר וחיה. דקתני מתני׳ החיה טמאה שבעה והאשה טהורה: וקמטמי לה עובר לחיה. ש"מ דטעמא דאשה טהורה משום מגע בית הסתרים הוא ולא משום בלוע: טבעה אין סופה לאח. בתמיה: טומאה זו. דחיה: מאי אינה מדברי חורה. ל"ל למימר כולי האי

לימא טומאה זו דברי סופרים משום גזירה כדמפרש לקמיה: לא סימא. מתני' ר"ע היא דאמר עובר מת שבמעי אשה טמא הלכך מטמא לחיה דטומאה בלועה מטמאה וטהרה בלועה שמיטמא ואשה טהורה משום דמגע בית הסתרים הוא: אלא אפי׳ לר' ישמעאל כו'. ולקמן בעי מאי ר׳ ישמעאל ור״ע: גזירה שמא יוליא כו'. דאי אמרת חיה שפשטה ידה למעי אשה ונגעה בעובר מת טהורה פעמים שהולד מוליא ראשו חוץ לפרוזדור והרי הוא כילוד ומטמא וכסבורה חיה שעדיין הוא במעיה ואתי לטהרה אבל ברועה שהושיט ידו למעי בהמה דקתני מתני' טהור ליכא למיגזר הכי מפני שרחם שלה גלוי דכי מפיק חזי ליה: טרידת. עסוקה היא בחבליה וליריה וטרידא מלומר לחיה אל תגעי: על פני השדה. משמע גלוי: להוליא עובר. שהוא טמון: גולל. כיסוי הארון של מת: דופק. דף שנותנין בלדו: ור' ישמעאל סבר גולל ודופק הלכתה היה. וכי חתח קרח להוליה עובר: ור"ע סבר עובר במעי אשה טמא. וכי אתא קרא לגולל ודופק וקסבר לאו הלכתא היא: מדחורייתה מנה ליה. דטמה דלה מטהר ליה ממשמעותיה דעל פני השדה ואפי׳ לא מייתר: במת בנפש. מת שהוא בתוך נפש האחרת: רביעית הלוג דם חיי האדם תלויין בו שבכך הוא מתקיים: אף רביעית דם הבא משני מחים. הלכך האי קרא דכתיב ביה חד נפש לאו לרביעית דם אתא: נפשות. משמע שתים: מת. דבר שמיתה באה על ידו דהיינו רביעית: מתבר' הנשר טהור. שחין בהמה מהבלת טומחה מחיים: הבשר מגע **נבלה.** בשר העובר מגע אבר מו החי שהוא מטמא כנבלה בהעור והרוטב (לקמן דף קכט:). אי נמי אם או יצא

עובר מת נבלה גמורה הוי האבר מאחר שלא טהרתו שחיטת

אמו: **מגע טרפה שחוטה.** שהשחיטה אע"פ שאינה מתרת האבר באכילה מטהרתו מידי נבלה והויא כטרפה שחוטה שאינה

מטמאה מן התורה כדמפרש ואזיל אלא מדרבנן במוקדשין:

ל) נדה מב: ע"ש,
 ב) סנהדרין ד. נזיר לח.
 [ודף מט: נג:], ג) [לעיל
 סח., ד) [לקמן עד: קפט.],
 [ו"ל דסור אומית),
 [ו"ל דסור אומית),
 [ו"מנו במגע אבלן, ז) ג"
 ר"מ ונפשות.

תורה אור השלם ו וְכֹל אֲשֶׁר יָגַע עַל פְּנֵי הַשְּׁרֶה בַּחֲלַל חֶרֶב או בְמַת אוֹ בָעֶצֶם אָדְם או בַקַבָּר יִטְמָא שָׁבַעַת

בְּבֶּבֶר יִטְלְא שַׁבְעַת יְמֵים: במדבר יט טו בּמִבְּר דְּנֵעְ בְּמִת בְּנָבְּשָׁ הָאָרְם אֲשֶׁר יְמִוֹת וְלֹא יַתְּחָשָׁא אֶת מִשְׁכּן יִי יַתְחָשָׁא אַת מִשְׁכּן יִי הַהוֹא מִישְׁרָאל כִי מִי בְּבָּר אֹז וֹרְק עְלִיוֹ עָמָא יְתָיָה עוד טְמָאַאוֹ בוּ:

במדבר יט יג 3. וְעַל כָּל נַפְשׁת מֵת לֹא יָבא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יטמא: ויקרא כא יא

הגהות מהר"ב רנשבורג

אן רש"י ד"ה הכשר מגע מגע מגע וכלה וכף אי נמי אם ילא. מל ילא מל ילא מחקר, ונ"ב מלא לק"ל ודל כך ע"א דבעובר כ"א שחיטה עושה לב"ע שחיטה ושפרש ב"א"ה ומכבר בשנר מת ודו"ק: בילה כלבר דעובר מת ודו"ק: בילה כלבר דעובר מת ודו"ק: בחם" ב"ה (בעמוד בחם" ב"א (בעמוד בחל אבעים שלא מעות אבנים שלא מעות אבנים שלא מעותל ובר כל"ל:

מוסף רש"י

טמא יוציא ולד ראשו זוץ לפרוזדור. ומגע חוץ בו, דמכי נפק הוה ליה ילוד ולא הוי בלועה וטמא מדאורייתא משום נוגע במת (נדה מב:). לרבות גולל ודופק. שמטמט כמגע וכמשל וכלהל (סוכה רג) אם עשאו גולל לחבר מטמא לעולם באהל כמת עצמו ואפילו ניטל משם ונורוריו מו.). לרביעית דם. היא שיעור חיותו של אדם ובלאו הכי לא איקרי מת עד שיהא בו שיעור מיתה (סנהדרין ד.). שתי נפשות. משמע משני בני אדם. וכתב מת כדי מיתה דם דאיקרי נפש (שם) רביעית דם הרי ליה נפש כדאמרינן החם (שבת לא:) רביעית דם נתחי נכת (חיר לח) **הבשר** נכם (נויו לווו). הבשו מגע **גבלה**. כל העובר יהבהמה נגעו באבר טמאין (לעיל סח:). בשר העובר שהיה מחובר לאבר היולא (לקמן עד:). מגע שמבר טרפה שחוטה. שחיטה, אע״פ שחיטה מתירתה נבילה, כטריפה ששחיטתה מטהרתה, וטעמייהו מפרש במתני', ולקמן (עג.) מפרש בפירקין בטריפה שחוטה מאי מגע שייך למימר בה ומפרש שטרפה מטמאה שחומה המוקדשים מדרבנן (לעיל